

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- Aleksova, B. 1982–1983: The Old Episcopal Basilica at Stobi, *Archaeologia Iugoslavica* XXII–XXIII, 50–62, Beograd.
- Anamali, S. – Spahiu, H. 1988: *Stoli arberove*. Tirane.
- Avenarius, A. 1983: Das Werk den Konstantin und Method. Charakter, Gestalten und Wandlungen einer kulturellen Initiative. In: *Studien zur Literatur und Kultur in Europa*, 1–23. Koln – Wien.
- Avenarius, A. 1992: Byzantská kultúra v slovanskom prostredí v VI.–XII. storočí Bratislava.
- Bača, R. 1990: Stilus z Moravian nad Váhom, AR XLII, 211–212, 232.
- Baranov, I. A. 1981: Nekotoryje itogy izučeniya tjurko – bolgarskich pamjatnikov Kryma. In: *Pliska – Preslav 1981*, 57–71. Sofia.
- Bartošková, A. 1986: Slovanské depoty železných předmětů v Československu, *Studie AÚ ČSAV* XIII/2. Praha.
- Bartůněk, V. 1962: Život sv. Cyrila a Metoděje. In: *Soluňští bratři*, 9–82. Praha.
- Bialeková, D. 1977: Sporen von slawischen Fundplätzen in Pobedim (Typologie und Datierung), *SIA* XXV, 103–160.
- Bialeková, D. 1982: Slovanské pohrebisko v Závade, *SIA* XXX, 123–164.
- Borger, H. 1962: St. Severin in Köln, St. Martin in Pier. In: *Kirchen und Burg in der Archäologie des Rheinlandes*, 78–81, 103–106. Düsseldorf.
- Borkovský, I. 1954/56: Železné nože ve slovanských hrobech, *SIAnt* V, 358–367.
- Borkovský, I. 1957: K výkladu nožů na slovanských pohřebištích, AR IX, 553–560.
- Borkovský, I. 1960: Piscina ve tvaru kříže ve svatojiřské bazilice na Pražském hradě, AR XII, 680–691, 697–700.
- Boškovič, B. 1947: *Osnovy srednevekovne architekture*. Beograd.
- Budinský–Krička, V. 1956: Pohrebisko z neskorej doby avarskej v Žitavskej Tôni, *SIA* IV, 5–131.
- Budinský–Krička, V. 1959: *Slovanské mohyly v Skalici*. Bratislava.
- Caha, R. 1989: Analýza malby a omítky Velkomoravské říše pocházející z kostela v Uherském Hradišti – Sadech. Ne publikováno. Brno.
- Cibulka, J. 1950: Velkomoravské kostely objevené roku 1949 ve Starém Městě. Přednáška ze 3. III. 1950 v Praze (rozmnoženo jako rukopis).
- Cibulka, J. 1958: Velkomoravský kostel v Modré u Velehradu a začátky křesťanství na Moravě. Praha.
- Cibulka, J. 1962: První tři velkomoravské kostely objevené na hradišti u Mikulčic, jejich význam a otázka Metodějova hrobu. In: *Soluňští bratři*, 87–159. Praha.
- Cibulka, J. 1963: Grossmährische Kirchenbauten. In: *Sancti Cyrillus et Methodius – Leben und Wirken*, 49–117. Praha.
- Červinka, I. L. 1928: Slované na Moravě a Říše velkomoravská. Brno.
- Čilinská, Z. 1960: Nové nálezy z neskorej doby avarskej na jz. Slovensku, AR XII, 828–832, 834–841.
- Čilinská, Z. 1966: Slawisch – Avarisches Graberfeld in Nové Zámky. Bratislava.
- Dekówna, M. 1979: Remarques sur la genèse de certains types de bijoux d argent trouvés dans les trésors polonais du Moyen Âge. In: *Rapports du III Congrès International d Archéologie Slave, Tome 1*, 145–164. Bratislava 7.–14. septembre 1975.
- Delonga, V. 1980: Bizantski novac u zbirce Muzeja hrvatskich archeoloških spomenika u Splitu, *Starohrvatska Prosvjeta* III, 11, 204–206.
- Donat, P. 1980: Haus, Hof und Dorf in Mitteleuropa vom 7.–12. Jahrhundert. Berlin.
- Dostál, B. 1965: Das Vordringen der grossmährischen materiellen Kultur in die Nachbarländer. In: *Magna Moravia*, 361–416. Praha.
- Dostál, B. 1966: Slovanská pohřebiště ze střední doby hradištní na Moravě. Praha.
- Dostál, B. 1968: Slovanské kultovní místo na Pohansku u Břeclavi? (K interpretaci kúlového objektu č. 39), (*Vlastivědný věstník moravský* XX/1, 3–25).
- Dostál, B. 1969: Opevnění velmožského dvorce na Pohansku u Břeclavi, *SPFFBU* E 14, 181–218.
- Dostál, B. 1975: Břeclav–Pohansko IV. Velkomoravský velmožský dvorec. Brno.
- Dostál, B. 1977–1978: Zemnice s depotem pod valem hradiska Břeclavi–Pohanska, *SPFFBU* E 22–23, 103–134.
- Dostál, B. 1980: Olověné hřivny z Pohanska, *SPFFBU* E 25, 143–159.
- Dostál, B. 1987 A: Obytné zemnice z řemeslnického areálu Břeclavi–Pohanska, *SPFFBU* E 32, 63–100.
- Dostál, B. 1987 B: Stavební kultura 6.–9. století na území ČSSR, *AH* 12, 9–32.
- Dostál, B. 1987 C: Vývoj obydlí, sídlišť a sídlištní struktury na jižní Moravě v době slovanské (6.–10. století). In: *Mikulovská simpozia 1986*, 13–32. Praha.
- Dostál, B. 1990 A: Několik poznámek k objevu prvních velkomoravských kostelů ve Starém Městě. In: *Staroměstská výročí*, 35–42. Brno.
- Dostál, B. 1990 B: Raně feudální společnost Velké Moravy na základě objevů v Břeclavi–Pohansku. In: *Pravěké a slovanské osídlení Moravy. Sborník k 80. narozeninám Josefa Poulíka*, 282–287. Brno.
- Dostál, B. 1992 A: K rekonstrukci velkomoravského kostela na Pohansku, *SPFFBU* E 37, 73–88.
- Dostál, B. 1992 B: K pohanství moravských Slovanů, *SPFFBU* C 39, 7–17.
- Downey, G. 1957: Nikolaos Mesarites, Description of the Church of the Holy Apostles. In: *Transaction of the American Philosophical Society* 47, part 6. Philadelphia.
- Dvorník, F. 1970: *Byzantské misie u Slovanů*. Praha.
- Dyggve, E. 1951: *History of Salonitan Christianity*. Oslo.
- Eisner, J. 1940–1941: Pohřebiště z doby velkomoravské v Děvíně, *Historica Slovaca* I/III, 300–302.

- Eisner, J. 1947: K dějinám našeho hradištního šperku, ČNM CXVI, 142–163.
- Eisner, J. 1952: Devínska Nová Ves. Slovanské pohřebiště. Bratislava.
- Eisner, J. 1966: Rukověť slovanské archeologie. Praha.
- Fehring, G. P. 1991: The Archaeology of Medieval Germany. London and New York.
- Friesinger, H. 1975–1977: Studien zur Archäologie der Slawen in Niederösterreich II. Wien.
- Galuška, L. 1989: Výrobní areál velkomoravských klenotníků ze Starého Města–Uherského Hradiště, PA LXXX, 405–454.
- Galuška, L. 1990 A: Časně slovanské sídliště u Ostrožské Nové Vsi (okr. Uh. Hradiště) a otázka osídlení středního Pomoraví prvními Slovany, AR XLII, 564–586.
- Galuška, L. 1990 B: Předběžné hodnocení výzkumu profánní kamenné architektury ve Starém Městě „Na dědině“. In: Staroměstská výročí, 121–136. Brno.
- Galuška, L. 1990 C: 40 let archeologických výzkumů ve Starém Městě u Uherského Hradiště. In: Staroměstská výročí, 13–19. Brno.
- Galuška, L. 1991 A: Velká Morava. Brno.
- Galuška, L. 1991 B: Staré Město. In: XIIIth Congress Bratislava, 1.–7. september 1991, Czecho–Slovakia, 50–52. A Guide to the Excursions. Bratislava.
- Galuška, L. 1991 C: Osídlení katastru Ostrožské Nové Vsi před založením obce, Slovácko XXXI, 109–130.
- Galuška, L. 1992: Dvě velkomoravské kovárny s depoty ze Starého Města, ČMM–VS LXXVII, 123–161.
- Galuška, L. 1993: Staré Město, the Great Moravian Centre of the 2nd half of the 9th century, Actes du XIIe Congrès International Sciences Préhistoriques et Protohistoriques, Bratislava, 1–7 Septembre 1991, 96–102. Bratislava.
- Galuška, L. 1994: The Development of Slavonic Pottery in the Staré Město Region from the End of the 8th up to the Middle of the 10th Centuries. In: Slawische Keramik in Mitteleuropa vom 8. bis zum 11. Jahrhundert, 233–242.
- Galuška, L. 1995: Keramik des Marchtyps. In: Slawische Keramik in Mitteleuropa vom 8. bis zum 11. Jahrhundert, 97–106. Brno.
- Galuška, L. – Dufka, K. 1991: Průzkum staroslovanského mohylníku u Hluku na Uherskohradištsku v roce 1989, ČMM–VS LXXVI, 77–84.
- Galuška, L. – Lutovský, M. 1993: K málo známé etapě výzkumu slovanského mohylníku u Hluku na Uherskohradištsku, ČMM–VS LXXVIII, 151–161.
- Graus, F. 1963: Říše velkomoravská, její postavení v současné Evropě a vnitřní struktura. In: Konference o Velké Moravě a byzantské misi, 5–74. Brno–Nitra 1.–4. X. 1963 (Referáty).
- Grierson, P. 1965: The Great King. Charlemagne and Carolingian Achievement. In: The Dark Ages, 269–298. London.
- Hanuliak, M. – Zábojník, J. 1982: Pohřebisko zo 7.–8. stor. v Čataji, okr. Bratislava–vidiek, AR XXXIV, 583–588.
- Havlík, L. E. 1970: Učitelé – křesťané z Vlach i z Řecka a z Němce. In: Sborník Josefu Poulíkovi k šedesátinám, 117–120. Brno.
- Havlík, L. E. 1978: Morava v 9.–10. století. Studie ČSAV. Praha.
- Havlík, L. E. 1987: Kronika o Velké Moravě. Brno.
- Havlík, L. E. 1994: Svatopluk Veliký, král Moravanů a Slovanů. Brno.
- Hochmanová–Vávrová, V. 1961: Monumentální malba z velkomoravské doby. In: Almanach vlastivědné práce Moravského muzea, 81. Brno.
- Hochmanová–Vávrová, V. 1962: Velkomoravské pohřebiště ve Starém Městě „Na valách“. Výzkum v letech 1957–1959, ČMM–VS XLVII, 201–270.
- Horsák, A. 1942: Řeka Olšava, její tok a jméno, Sborník velehradský 12, Nová řada, 83–87.
- Hošek, R. 1965: První řecký nápis na Moravě. In: Almanach Velká Morava, 140. Brno.
- Hrala, J. 1964: Hrob slovanského bojovníka z Nymburka–Zálabí, AR XVI, 118–121, 115.
- Hrdlička, L. – Frolík, J. 1961: K problému závislosti velikosti hrobu na bohatosti jeho výbavy ve střední době hradištní, SbČsSA I., 24–29.
- Hrubý, V. 1949 A: Nové nálezy na slovanském pohřebišti ve Starém Městě, AR I, 23–24, 30–36, 41.
- Hrubý, V. 1949 B: Objev kostela z 9. století na pohřebišti ve Starém městě, AR I, 109–112, 115–116, 121–123.
- Hrubý, B. 1951: Tausovaná jezdecká výbroj ze Starého Města, AR III, 181–185, 197.
- Hrubý, V. 1955 A: Základy kostela na staroslovanském pohřebišti ve Starém Městě „Na valách“, PA XLVI, 265–306.
- Hrubý, V. 1955 B: Staré Město. Velkomoravské pohřebiště „Na valách“. Praha.
- Hrubý, V. 1957: Slovanské kostěné předměty a jejich výroba na Moravě, PA XLVIII, 118–217.
- Hrubý, V. 1959: Praha – Moskva. Záznam přednášky.
- Hrubý, V. 1961 A: Stavební římský materiál ve slovanských objektech, SbČsSA I., 29–33.
- Hrubý, V. 1961 B: Kde stával Velehrad říše Velkomoravské. In: Almanach vlastivědné práce Moravského muzea, 9–12, Brno.
- Hrubý, V. 1961 C: Velkomoravská města a velmožské dvorce, Referáty o pracovních výsledcích čl. archeologů, 96–108. Liblice.
- Hrubý, V. 1963: Uherské Hradiště–Sady. Velkomoravský vlastnický dvorec s chrámem. Uherské Hradiště, Brno.
- Hrubý, V. 1964: Staré Město – Velehrad. Ústředí z doby Velkomoravské říše. Praha.
- Hrubý, V. 1965 A: Staré Město. Velkomoravský Velehrad. Praha.
- Hrubý, V. 1965 B: Keramika antických tvarů v době velkomoravské, ČMM–VS L, 37–62.
- Hrubý, V. 1967: Kostel sv. Michala ve Starém Městě, ČMM–VS LII, 47–74.
- Hrubý, V. 1970 A: Střešní krytina velkomoravského kostela v Uherském Hradišti – Sadech. In: Sborník Josefu Poulíkovi k šedesátinám, 95–102. Brno.

- Hrubý, V.* 1970 B: Slovanské pohřby na márách, SbNM A–Historie XXIV 1/2, 45–53.
- Hrubý, V.* 1970 C: Hrob svatého Metoděje v Uherském Hradišti – Sadech?, SIA XVIII, 87–96.
- Hrubý, V.* 1972: Antiqua civitas – Veligrad. In: Monumentorum tutela 8, 57–108. Bratislava.
- Hrubý, V.* 1975: Metropolitní výšina. In: Uherské Hradiště – Sady. Středisko velkomoravské kultury a moci, 1–17. Brno.
- Hrubý, V.* 1980: Velkomoravské Staré Město. Dosaďadní výsledky archeologických výzkumů. Brno.
- Hrubý, V.* 1982: Nejstarší dějiny středního Pomoraví. In: Uherskohradištsko, 83–167. Brno, Uherské Hradiště.
- Hrubý, V.* – *Hochmanová, V.* – *Pavelčík, J.* 1955: Kostel a pohřebiště z doby velkomoravské na Modré u Velehradu, ČMM–VS XL, 42–126.
- Hrubý, V.* – *Pavelčík, J.* 1992: Nejstarší dějiny středního Pomoraví. In: Uherskohradištsko, 105–196. Brno.
- Hubert, J.* 1969: Die Architektur und ihr Dekor. In: Die Kunst de Karolinger. Von Karl dem Grossen bis zum Ausgang des 9. Jahrhunderts. München.
- Hussey, J. M.* 1973: Church and Learning in the Byzantine Empire 876–1185. Oxford – London.
- Christlein, B. R.* Das alamanische Reihengräberfeld von Marktoberdorf im Allgäu. Materialhefte zur bayerischen vorgeschichte, Heft 21. Kallmünz.
- Chropovský, B.* 1962: Slovanské pohřebisko v Nitre na Lupke, SIA X, 175–240.
- Chropovský, B.* 1972: Príspevok k problematike církevnej architektúry a počiatkom kresťanstva na Slovensku. In: Monumentorum tutela 8, 73–208. Bratislava.
- Jelovina, D.* 1986: Starohrvatsko kulturno blago. Zagreb.
- Jelovina, D.* – *Vrsalović, D.* 1981: Srednjovjekovno groblje na „Begovači“ u selu Biljanima Donjim kod Zadra, Starohrvatska prosvjeta III/11, 55–136.
- Jisl, L.* 1953: Slovanské mohyly v Štěbořicích u Opavy, AR V, 43–45, 49–53.
- Jurič, R.* 1987: Srednjovjekovni nakit i Dalmacije. In: Izdanja Hrvatskog arheološkog društva 11/2, 245–289, 986. Arheološka istraživanja u Istri i Hrvatskom primorju. Pula.
- Justová, J.* 1980: Archeologický výzkum na libickém předhradí v letech 1974–1979, AR XXXII, 351–357.
- Justová, J.* 1990 A: Dolnorakouské Podunají v raném středověku. Praha.
- Justová, J.* 1990 B: Archeologický výzkum na předhradí slovanského hradiště v Libici nad Cidlinou a v jeho zázemí v letech 1985–1989 (Předběžná zpráva), AR XLII, 661–673, 723–731.
- Kalousek, F.* 1960: Velkomoravské hradisko Pohansko u Břeclavě, AR II, 496, 505–530, 545.
- Kalousek, F.* 1961: Některé nové poznatky k stavební technice velkomoravské architektury, SPFFBU FU, 135–150.
- Kalousek, F.* 1971: Břeclav–Pohansko I. Velkomoravské pohřebiště u kostela. Brno.
- Karaman, J.* 1921: Zlatni nalaz na Trilju nedaleko Sinja, Vjesnik za arheologiju a historiju dalmatinsku XLIV, 3–19.
- Kaván, J.* 1992: Technologie velkomoravských omítek a zbytků maleb z kostelů v Mikulčicích a pokus o jejich rekonstrukci, Archeologia Technica 8, 9–21.
- Kavánová, B.* 1976: Slovanské ostruhy na území Československa, Studie AÚ ČSAV v Brně IV/3. Praha.
- Klanica, Z.* 1970: Velkomoravský gombík, AR XXII, 421–446.
- Klanica, Z.* 1972: Předvelkomoravské pohřebiště v Dolních Dunajovicích, Studie AÚ ČSAV v Brně I/1. Praha.
- Klanica, Z.* 1974: Práce klenotníků na slovanských hradištích, Studie AÚ ČSAV v Brně II/6. Praha.
- Klanica, Z.* 1985 A: Mikulčice–Klášteřisko, PA LXXVI, 474–539.
- Klanica, Z.* 1985 B: Náboženství a kult, jejich odraz v archeologických pramenech. In: Velká Morava a počátky československé státnosti, 107–140. Praha, Bratislava.
- Klanica, Z.* 1986: Počátky slovanského osídlení našich zemí. Brno.
- Klanica, Z.* 1987 A: K vývoji sídlištní struktury zázemí Mikulčic v 6.–13. století. In: XVI. Mikulovské sympozium 1986, 127–133.
- Klanica, Z.* 1987 B: Archeologické prameny ke studiu počátků šíření křesťanství na Velké Moravě. In: Odkaz soluňských bratří. Sborník k 1100. výročí sv. Metoděje. Praha.
- Klanica, Z.* 1990: K počátkům staromoravského kostrového pohřbívání. In: Staroměstská výročí, 57–64. Brno.
- Klanica, Z.* 1993 A: Hlavní hrobka v moravské bazilice, Mediaevalia Historica Bohemica 3, 97–109.
- Klanica, Z.* 1993 B: Křížky z 8.–9. století v Mikulčicích, Pravěk NŘ 3, 211–225.
- Klanica, Z.* 1994: Tajemství hrobu moravského arcibiskupa Metoděje. Praha.
- Klíma, B.* 1991: Archeologický výzkum znojenské rotundy, Památky a příroda 1, 14–21.
- Kocman, L.* 1982: Geologické poměry okresu Uherské Hradiště. Uh. Brod.
- Kolčín, B. A.* 1953: Černaja metallurgija i metalloobrabotka v drevnej Rusi (domongolskij period), MIA 32.
- Košnar, L.* 1992: Severní Evropa v raném středověku a vikinská expanze. Studia Mediaevalia Pragensia III. Praha.
- Kouřil, P.* – *Měřínský, Z.* 1996: Sakrální architektura a hmotné památky odrážející projevy duchovní kultury z moravských a slezských archeologických výzkumů, AH 21, 111–119.
- Kraskovská, L.* 1970: Železné nástroje v slovansko – avarských hrobech, SbNM A–Historie, XXIV 1/2, 99–104.
- Kraskovská, L.* – *Paulík, J.* 1978: Velkomoravské pohřebisko v Tvrdošovciach, okr. Nové Zámky, ZbSNM LXXII, História 18, 83–120.
- Kudrnáč, J.* 1970: Příspěvek k datování závěsných uch a držadel vědérek ze starší doby hradištní, SbNM A–Historie, XXIV 1/2, 119–122.
- Květ, R.* 1996: Přírodní predispozice – staré stezky a Valká Morava. In: Jižní Morava 32, svazek 35.
- Lutovský, M.* 1995: Zborcené harfy tón, AR XLVII, 152.
- Marasovič, T.* 1984: Regionalizam u ranosrednjovje-

kovnoj architekture Dalmacie, Starohrvatska prosvjeta III/14, 135–158.

Marasovič, T. – Gvozdanovič, V. – Sekulič-Gvozdanovič, S. – Mohorovičič, A. 1978: Prilozi istraživanju starohrvatske architekture. Split.

Marečková, D. 1968: „Velikaja crbky" v Proložním životě Konstantinově a Metodějove, *Slávia* 37, 582–586.

Marešová, K. 1967: Slovanské sídliště v Ostrožské Nové Vsi (okr. Uherské Hradiště), *ČMM–VS LII*, 75–86.

Marešová, K. 1970: Projevy totemismu u Slovanů, *SbNM A–Historie*, XXIV 1/2, 123–127.

Marešová, K. 1971: Poolšavská brána, *SPFFBU E* 16, 205–210.

Marešová, K. 1975: Sídlíště pod metropolitní výšinou. In: *Uherské Hradiště – Sady. Středisko velkomoravské kultury a moci*, 20–36. Brno.

Marešová, K. 1983: Uherské Hradiště–Sady. Staroslovanské pohřebiště na Horních Kotvicích. Brno, Uh. Hradiště.

Marešová, K. 1985: Uherské Hradiště–Sady. Staroslovanské sídliště na Dolních Kotvicích. Uh. Hradiště.

Marsina, R. 1985: Metodov boj. Bratislava.

Medek, V. 1971: Osudy moravské církve do konce 14. věku. I. díl dějin olomoucké arcidieceze. Praha.

Merhautová–Livorová, A. 1970: Einfache Mitteleuropäische Rund–Kirchen. Rozpravy ČSAV. Praha.

Merhautová–Livorová, A. 1971: Antické tradice ve velkomoravské architektuře, *Umění* 19, 495–503.

Měřínský, Z. 1985: Velkomoravské kostrové pohřebiště ve Velkých Bílovicích, *Studie AÚ ČSAV XII*. Praha.

Měřínský, Z. 1986: Morava v 10. století ve světle archeologických nálezů, *PA LXXVII*, 18–80.

Měřínský, Z. 1988: Kosočtverečné olověné křížky a jejich chronologické postavení v rámci hmotné kultury střední doby hradištní. In: *Rodná země. Sborník k 100. výročí Muzejní a vlastivědné společnosti v Brně a k 60. narozeninám PhDr. Vladimíra Nekudy, CSc.*, 122–145. Brno.

Měřínský, Z. – Unger, J. 1990: Velkomoravské kostrové pohřebiště u Morkůvek (okr. Břeclav). In: *Pravěké a slovanské osídlení Moravy. Sborník k 80. narozeninám Josefa Poulíka*, 360–401. Brno.

Měšťan, R. 1988: Omítkářské a štukatéřské práce. Praha.

Milošević, A. 1987: Ranosrednjevjekovna bojna sjekira iz Vedrina kod Trilja i drugi nalazi sjekira tog vremena na području Hrvatske, *Vjesnik archeološkog muzeja u Zagrebu* 3/XX, 107–127.

MMFH 1967: *Magnae Moraviae Fontes Historici II*. Brno.

Müller, R. 1984: Neue Ausgrabungen in der Nähe von Zalavár. In: *Interaktionen der mitteleuropäischen Slaven und anderen Ethnika im 6.–10. Jahrhundert*, 185–188. Nitra.

Nekvasil, J. 1950: Tři drobné nálezy z okolí Uh. Hradiště. In: *Z dávných věků II*, 219.

Nevěřil, J. 1940: Velehrad v obrázcích, *Sborník velehradský* 11, Nová řada, 76–80.

Niederle, L. 1911: Slovanské starožitnosti. Život starých Slovanů 1–2. Praha.

Niederle, L. – Zelnitius, A. 1929: Slovanské pohřebiště v Starém Městě u Uh. Hradiště, *Zprávy Státního ústavu*

archeologického č. 1, 1–35.

Págo, L. 1964: Chemický rozbor pojiv velkomoravských zděných staveb v Mikulčicích okr. Hodonín, *Přehled výzkumů 1963*, 54–55.

Pavlovičová, E. 1995: On Chronology of Buttons Decorated by Plant Palmetto Motifs. In: *Mitteldonauegebiet und Südosteuropa im frühen Mittelalter*, 104–112. Bratislava.

Pijoan, J. 1978: *Dějiny umění 3*. Praha.

Plachá a kol. 1991: *Slovanský Devín*. Bratislava.

Plička, M. 1957: Geologické poměry širšího okolí Hluku (okr. Uh. Hradiště), *Sborník ÚÚG XXIII*, 79–148.

Pošmourný, J. 1961: Stavební umění Velkomoravské říše, *Architektura ČSSR* 20, 129–135.

Pošmourný, J. 1964: Církevní architektura Velkomoravské říše, *Umění* 12, 187–202.

Pošmourný, J. 1971 A: Provenience stavebního umění velkomoravských Slovanů, *ZbFFUK, Musaica XXII(XI)*, 41–60.

Pošmourný, J. 1971 B: Památky velkomoravské architektury v oblasti Starého Města u Uh. Hradiště. In: *Z dějin Slovanů na území ČSSR*, 112–124. Uh. Hradiště.

Poulik, J. 1948–1950: Jižní Morava – země dávných Slovanů. Brno.

Poulik, J. 1950: Objev druhého kostela ve Starém Městě, *AR II*, 12–22.

Poulik, J. 1955: Nález kostela z doby říše Velkomoravské v trati „Špitálky" ve Starém Městě, *PA XLVI*, 307–351.

Poulik, J. 1957: Výsledky výzkumu na velkomoravském hradišti „Valy" u Mikulčic, *PA XLVIII*, 241–388.

Poulik, J. 1960: Staří Moravané budují svůj stát. Gotwaldov.

Poulik, J. 1961: K otázce počátků feudalismu na Moravě, *PA LII*, 498–505.

Poulik, J. 1963 A: Dvě velkomoravské rotundy v Mikulčicích. Praha.

Poulik, J. 1963 B: Archeologické výzkumy a Velká Morava, *AR XV*, 547–591.

Poulik, J. 1970: Doklady křesťanství v Mikulčicích, *SbNM A–Historie*, XXIV 1/2, 139–144.

Poulik, J. 1972: Velkomoravské mocenské centrum v Mikulčicích. In: *Monumentorum tutela* 8, 5–56. Bratislava.

Poulik, J. 1975: Mikulčice. Sídlí a pevnost knížat velkomoravských. Praha.

Poulik, J. 1978: The origins of Christianity in Slavonic countries north of the Middle Danube Basin, *World Archaeology* 10/2, 158–171.

Poulik, J. 1985 A: Svědectví výzkumů a pramenů archeologických o Velké Moravě. In: *Velká Morava a počátky československé státnosti*, 9–80. Praha, Bratislava.

Poulik, J. 1985 B: Cyrilometodějská mise. Praha.

Poulik, J. 1988: K otázce vzniku předvelkomoravských hradišť, *SIA XXXV*, 189–216.

Poulik, J. 1989–1990: Po létech opět k blučinskému typu, *SPFFBU E* 34–35, 27–39.

Poulik, J. 1995: Návrat k předkům na Velkou Moravu, *Magazín Rovnosti*, 13. Října.

Profantová, N. 1993: K nálezům ostruh z konce 7.–9.

- stol. v Čechách. In: *Mediaevalia Archaeologica Bohemica* 1993, 60–85.
- Radig, W.* 1958: Frühformen der Hausentwicklung in Deutschland. Berlin.
- Rajchl, R.* 1987: Orientace slovanských pohřebišť na jižní Moravě, *Říše hvězd* 68/9, 170–174.
- Ratkoš, P.* 1964: Pramene k dejinám Velkéj Moravy. Bratislava.
- Ricz, P.* 1983: Timber Constructions in Avar Graves – Contributions to the Resolving of Problems Linked with Burial of the Avars in north Bačka. *Archaeologia Iugoslavica* XXII–XXIII, 96–112. Beograd.
- Richter, V.* 1965 A: Die Anfänge der Grossmährischen Architektur. In: *Magna Moravia*, 121–360. Praha.
- Richter, V.* 1965 B: Les „basiliques“ grand – moraves, *SPFFBU E* 10, 209–229.
- Ruttkay, A.* 1975–1976: Waffen und Reiterausrüstung des 9. bis zur ersten Hälfte des 14. Jahrhunderts in der Slowakei, I–II, *SIA* XXIII, 119–216, *SIA* XXIV, 245–395.
- Ruttkay, A.* 1978: Ducové, okres Trnava. In: Významné slovanské náleziská na Slovensku, 63–72. Bratislava.
- Ruttkay, A.* 1982: The Organization of Troops, Warfare and Arms in the Period of the Great Moravian State, *SIA* XXX, 165–198.
- Ruttkay, A.* 1984: K počiatkom pálenia vápna v Povážskom Inovci (nové poznatky archeologického bádania). In: Zborník prác Ludmile Kraskovskej (k životnému jubileu), 236–256. Bratislava.
- Sborník velehradský*, 1946, Nová řada 14, 121 – zpráva z Moravských novin z 10. října 1849.
- Senhauser, H. R.* 1983: Mausoleen, Krypten, Klosterkirchen und St. Peter I–III in Salzburg. In: Salzburg Diskussionen 4, 57–78. Salzburg.
- Skutil, J.* 1990: Počátky písemnictví na Moravě a cyrilometodějská misie. In: Z kralické tvrže XVII, 1–89. Kralice nad Oslavou.
- Snášil, R.* 1983: Specializovaná řemesla z ostrovního hradiska v Uherském Hradišti a jejich přínos pro další poznání společenské diferenciaci v 8.–9. století. In: XIII. Mikulovské sympozium, 152–161.
- Snášil, R.* – *Procházka, R.* 1981: Příspěvek k poznání velkomoravského střediska severní části Dolnomoravského úvalu, *Slovácko* XXIII, 9–55.
- Snášil, R.* – *Kruťa, T.* – *Stloukal, M.* 1993: Výzkum v Uherském Hradišti–Rybárnách v roce 1986, část I. – materiály. In: *Slovácko* XXXV, 115–147.
- Snášil, R.* – *Kruťa, T.* – *Stloukal, M.* 1994: Výzkum v Uherském Hradišti–Rybárnách v roce 1986, část II. – interpretace (petrografie, antropologie). In: *Slovácko* XXXVI, 73–78.
- Spremo–Petrovič, N.* 1971: Proporcijski odnosi u bazilikama ilirske prefektury Beograd.
- Staňa, Č.* 1995: Hrob sv. Metoděje – současný stav bádání. Závěrečná práce. Nepublikováno. Uloženo na Cyrilometodějské teologické fakultě UP Olomouc.
- Steinhübel, J.* 1995: Velkomoravské územie v severovýchodnom Zadunajsku. Bratislava.
- Stloukal, M.* 1964: Rozdíly ve výbavě mužských a ženských slovanských hrobů, *AR* XVI, 101–112, 117.
- Svoboda, J.* 1971: Okres Uherské Hradiště. Vlastivědná mapa. Praha.
- Szameit, E.* 1987: Karolingerzeitliche Waffenfunde aus Osterreich, Teil II. Die Saxe und Lanzelspitzen, *Archaeologia Austriaca* 71, 155–171.
- Szameit, E.* 1991: Anmerkungen zur Chronologie dr 8.–9. Jahrhunderts im Ostalpenraum. In: Chronologische Fragen des 7.–10. Jahrhunderts Archäologisch Konferenz des Komitates Zala und Niederösterreichs II, 73–79. Traismauer, 15.–16. 10.1990.
- Šolle, M.* 1966: Stará Kouřim a projevy velkomoravské hmotné kultury v Čechách. Praha.
- Šolle, M.* 1980: Objev mikulčicko–blatnického křížku na Budči a jeho význam, *AR* XXXII, 358–373.
- Šolle, M.* 1984: Staroslovanské hradisko. Praha.
- Šonka, J.* 1982: Kronika čtená rýčem. Praha.
- Štefanovičová, T.* 1975: Bratislavský hrad v 9.–10. století. Bratislava.
- Štefanovičová, T.* 1990: Príspevok k počiatkom včasnostredovekej sakrálnej architektúry na Slovensku. In: Staroměstská výročí, 43–55, Brno.
- Štefanovičová, T.* 1995: Zur materiellen Kultur der donauländischen Slawen in der Beziehung zum Südosteuropa. In: Mitteldonauegebiet und Südosteuropa im frühen Mittelalter, 87–103. Bratislava.
- Štelcl, J.* 1971: Kamenné památky velkomoravského Pohanska. Břeclav.
- Štelcl, J.* – *Malina, J.* 1969: Petrografie v archeologii, *SPFFBU E* 14, 223–227.
- Štelcl, J.* – *Tejkal, J.* 1961: Petrografický příspěvek k výzkumu velkomoravského hradiska Pohanska u Břeclavi, *Spisy přír. fak. UJEP v Brně* F 6, č. 427, 415–450.
- Štelcl, J.* – *Tejkal, J.* 1963: Petrografické příspěvky k archeologickému výzkumu velkomoravského hradiska Veligradu – Starého Města, *Folia přír. fak. UJEP v Brně* IV/1, 83–104.
- Štěpánek, M.* 1961: K problematice halových staveb na časně historických hradištích, *Sborník ČSSA při ČSAV* 1, (K počtě 75. narozenin akademika Jana Eisnera), 120–123.
- Táubl, K.* a kol. 1989: Zlatnictví, stříbrnictví a klenotnictví. Praha.
- Točík, A.* 1968 A: Slawisch–Awarisches Gräberfeld in Štúrovo. Bratislava.
- Točík, A.* 1968 B: Slawisch–Awarisches Gräberfeld in Holiare. Bratislava.
- Točík, A.* 1970: Pohřebný rítus na včasnostredovekých pohrebiskách v Holiaroch a Štúrove, *SIA* XVIII, 29–56.
- Tovornik, V.* 1985: Die frühmittelalterlichen Grabfelder von Gusen und Auhof bei Perg in Oberösterreich, *Teil 1: Gusen*, *Archaeologia Austriaca* 69, 165–250.
- Třeštík, D.* 1991: Kdy zanikla Velká Morava? In: *Studia Mediaevalia Pragensia* II, 9–27. Praha.
- Třeštík, D.* 1996: Moravisté a astrální tělo Svatoplukovo, *Lidové noviny*, 4. března, s. 8.
- Turčan, V.* 1982: K otázce původu staromoravského šperku, *ZbSNM* LXXVI, *História* 22, 75–90.

Turek, R. 1948: České hradištní nálezy, datované mincemi, *SIAnt* I, 485–534.

Turek, R. 1952: Výzkum libického hradiště v roce 1951, *AR* IV, 490–496.

Valoch, K. 1973–1974: Eine spätaläolitische Industrie aus Sady bei Uherské Hradiště, *SPFFBU* E 18–19, 111–124.

Váňa, Z. 1983: Svět dávných Slovanů. Praha.

Vavřínek, V. 1963: Církevní misie v dějinách Velké Moravy. Praha.

Vavřínek, V. 1963: Předcyrilometodějské misie na Velké Moravě, *Slávia* 32, 465–480.

Vavřínek, V. 1964: Study of the Church Architecture from the Period of the Great Moravian Empire, *Byzantinoslavica* 25, 288–301.

Vavřínek, V. 1980: Nálezy velkomoravské církevní architektury jako historický pramen. In: *Slované* 6.–10. století, 277–288, Břeclav–Pohansko 1978. Brno.

Vavřínek, V. 1985: Historický význam byzantské misie na Velké Moravě. In: *Velká Morava a počátky československé státnosti*, 215–243. Praha, Bratislava.

Vavřínek, V. 1996: Velká Morava – Great Moravia. In: *Ilustrované české dějiny – Illustrated Czech History*, 35–78. Praha.

Važarova, Ž. 1979: Slavjane južneje Dunaja v konce VI–XI vjekach (po nekotorym archeologičeskim danym). In: *Rapports du IIIe Congrès International d'Archéologie Slave*, Tom 1, 479–493. Bratislava, 7.–14. septembre 1975.

Važarova, Ž. 1980: Bogatoje pograbenije ženščiny v mogilnike vozle bolšoj baziliki v Pliske. In: *Slované* 6.–10. století, 299–312, Břeclav – Pohansko 1978. Brno.

Važarova, Ž. 1981: Slavjani i nomadi na teritorijata na dnešnite Bolgarski zemi ot kraja na VI.–XI.v. In: *Pliska–Preslav, Slovjani i nomadi VI.–XII.v.*, Tom 3, 16–65. Sofia.

Veselý, J. M. 1985: Il terzo agnolo. Cirilo, Metodio I. Europa. Roma.

Veselý, J. M. 1992: Hrob a sídlo arcibiskupa Metoděje. Praha.

Vignatiová, J. 1980: Součásti jezdecké výstroje z nálezů na Pohansku u Břeclavě, *SPFFBU* E 25, 161–198.

Vignatiová, J. 1990: K charakteru podélných zemnic s hliněnou pecí v 9. století (Jižní Morava a Dolní Rakousko). In: *XX. Mikulovské sympozium*, 213–218. Brno

Vignatiová, J. 1992: Břeclav–Pohansko II. Slovanské osídlení jižního předhradí. Brno.

Vinski, Z. 1981: O nalazima karolinških mačeva u Ju-

goslaviji, *Starohrvatska prosvjeta* III/11, 9–54. Split.

Vítková–Klímová, D. 1983: Architektonická stavba výzdoby na velkomoravských gombících, *AR* XXXV, 253–273.

Vitruvius 1979: Deset knih o architektuře (přeložil A. Otoupalík). Praha.

Vlček, E. 1993–1994: Honosný hrob velmože v Sadech u Uherského Hradiště. In: *Moravský historický sborník*, 167–211. Brno

Zábojník, J. 1978: K výskytu predmetov západného pôvodu na pohrebiskách z obdobia avarskej ríše v Dunajskej kotline, *SIA* XXVI, 193–214.

Zacherle, S. 1970: Komplexní geologický výzkum velkomoravského naleziště v Sadech u Uherského Hradiště. Nepublikováno.

Zacherle, S. 1971: Geologický výzkum velkomoravské lokality v Uherském Hradišti–Sadech, *ČMM–VS* LVI, 79–102.

Zástěra, J. 1986: Původ péřové koruny. Postavy panovníků na českých a moravských denárech. Znojmo.

Zástěrová, B. a kol. 1992: Dějiny Byzance. Praha.

Zelnitius, A. 1933: Slovanské pohřebiště ve Starém Městě u Uh. Hradiště, *Sborník velehradský* 4, Nová řada, 19–32.

Zevi, F. 1985: *L Arte Albanese nei secoli*. Roma.

Seznam použitých zkratk

AH	Archeologia Historica
AR	Archeologické rozhledy
ČMM–VS	Časopis moravského muzea Brno
ČNM	Časopis národního muzea Praha
MIA	Materiály isledovanija po archeologii, Moskva
PA	Památky archeologické
SbČsSA	Sborník československé společnosti archeologické
SbNM A–Historie	Sborník národního muzea Praha
SPFFBU	Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity
SIA	Slovenská archeológia
SIAnt	Slavia Antiqua, Varšava
ZbNM	Zborník národného múzea Bratislava